ก 3092

เดลินิวส์
ฉบับที่ 18,056 วันอาทิตย์ที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2542 ราคา 8 บาท DAILY NEWS

โรคจากพิษโลหะหนัก และสารเคมีจากโรงงาน

อรอนงค์ ทรงกิตติ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
นักวิทยาศาสตร์ 7

คนงานในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ บางครั้งมีอาการป่วยไข้ ซึ่งอาจจะเกิดจากการได้รับสารพิษจากการทำงาน โดยไม่ทราบว่าเป็นโรคอะไร สาเหตุมาจากอะไร ไม่มีการป้องกันรักษา คิดว่าเป็นโรคภัยไข้เจ็บธรรมดา หากเพียงทราบว่าตนเองทำงานเกี่ยวกับสารพิษใดจะก่อให้เกิดโรคอะไรแล้ว จะได้ระมัดระวังและป้องกันตัวให้ดีขึ้น จึงขอแยกแยะโรคจากการทำงานที่ได้รับสารพิษเข้าไปดังนี้

โรคจากพิษโลหะหนัก พิษจะเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน เมื่อได้รับในปริมาณมากในช่วงเวลาสั้น ๆ ผู้ได้รับสารพิษแบบเฉียบพลันนี้จะมีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน ผลที่เกิดกับระบบประสาทจะทำให้เกิดอาการความคิดสับสน กระวนกระวาย เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ เพ้อคลั่ง ชักและหมดสติ ผลต่อระบบหายใจจะทำให้มีอาการหลอดลมอักเสบ หายใจขัด ปอดบวม ระบบขับถ่ายจะผิดปกติ ทำให้ถ่ายปัสสาวะน้อย การทำงานของระบบไตล้มเหลว

แต่หากผู้ป่วยได้รับสารในปริมาณน้อย แต่เป็นระยะเวลานาน ๆ จะเรียกว่าเป็นพิษแบบเรื้อรัง ผลที่มีต่อระบบทางเดินอาหารไม่ได้แตกต่างจากพิษแบบเฉียบพลัน แต่จะเกิดอาการปวดท้องอย่างรุนแรง ระบบประสาทจะเกิดอาการชาปลายมือปลายเท้า มือ-เท้าตก ชีมชัก หมดสติ ระบบหายใจจะมีอาการเยื่อบุจมูกอักเสบ ระคายเคืองในคอ ไอ น้ำมูกไหล อาจเกิดมะเร็งปอด เกิดภาวะเลือดจาง และ

อาจมีตุ่มเม็ดผื่นคันที่ผิวหนัง ผิวหนังเปื่อย อาจเกิดมะเร็งของผิวหนังและการทำงานของไตผิดปกติ

สถานที่ที่มีสารระเหยประเภทไตรคลอโรเอธิลีน ได้แก่ งานทำความสะอาดผิวโลหะ ผลิตน้ำยาลบคำผิด งานผสมและผลิตสีและกาว งานผลิตน้ำยาดับเพลิง งานผลิตวัสดุโพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC) ที่มีสารประเภทไดลีน ได้แก่ อุตสาหกรรมทำเส้นใยโพลิเมอร์ ผลิตโพลีเอสเตอร์เรซิน เช่น พลาสติกใส

ส่วนสถานที่ที่มีสารระเหยประเภทฟอร์มัลดีไฮด์ ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำยาฆ่าเชื้อ สารกันบูด พลาสติก อุตสาหกรรมถ่ายภาพ ผลิตสีย้อม ทำยาง และเส้นใยประดิษฐ์ สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ สถานที่ที่มีสารระเหยประเภทเอ็น-เฮกเซน ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตรองเท้า กาวซีเมนต์ ผลิตเสื้อกันฝน ผลิตน้ำมันพืช เครื่องเรือน และงานวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ

โรคที่เกิดจากการได้รับพิษสารระเหยและตัวทำละลายอินทรีย์ เมื่อได้รับปริมาณมากในช่วงเวลาสั้น ๆ จะมีอาการกลืนอาหารยาก แน่น จุกเสียด จุดที่ถูกสัมผัสจะเกิดการไหม้อักเสบ ผลที่เกิดต่อระบบประสาท จะมีอาการเคลิบเคลิ้ม อารมณ์ดี ทำงานได้มาก ต่อจากนั้นถ้าได้รับมากจะรู้สึกมึนงง สับสน ซึม เดินเซ คลื่นไส้ อาเจียนและหมดสติ ระบบหายใจจะมีอาการแสบจมูก แสบคอ เยื่อบุโพรงจมูกและคอหอยบวมแดง แน่นหน้าอก ปอดอักเสบ อาการทั่วไปผิวหนังอักเสบ เคืองตา การทำงานของตับ ไตล้มเหลว

เมื่อได้รับปริมาณน้อยเป็นระยะเวลานาน ๆ ระบบทางเดินอาหารล้มเหลว มีอาการง่วงซึม เหนื่อยหน่าย อ่อนเพลียสับสน ปวดศีรษะ ชาที่ใบหน้า มือเท้าอ่อนแรง ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อฝ่อลีบ ประสาทตาอักเสบ ระบบหายใจจะมีอาการเยื่อบุโพรงจมูกและคอหอยบวมแดง ไอ แน่นหน้าอก หายใจขัด หัวใจเต้นผิดปกติ ส่วนอาการทั่วไป ผิวหนังแห้ง มีผื่นและแดก การทำงานของตับถูกทำลายถ้าได้รับมาก ๆ จะเป็นหมัน ในหญิงมีครรภ์จะคลอดบุตรก่อนกำหนด หรือคลอดบุตรพิการแต่กำเนิด

โรคที่เกิดจากก๊าซพิษหรือไอกรด เมื่อได้รับปริมาณมาก ๆ ในช่วงเวลาสั้น ๆ จะมีอาการจาม น้ำมูกไหล เยื่อบุจมูกและคอหอยอักเสบบวมแดง มีเสมหะในคอ แน่นหน้าอกหายใจขัดปอดบวมน้ำ อาการทั่วไป เจ็บตา ตาแดง แต่หากได้รับในปริมาณน้อยเป็นเวลานาน ๆ จะมีอาการหลอดลมอักเสบเรื้อรัง ไอมีเสมหะ เป็นโรคภูมิแพ้ในส่วนของหลอดลมคล้ายโรคหืด

สถานที่ที่จะได้รับก๊าซพิษหรือไอกรดซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ได้แก่ โรงถลุงแร่ โรงงานกระดาษและเยื่อไม้ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผลิตกรดกำมะถัน อุตสาหกรรมที่ใช้ถ่านหินชนิดที่มีกำมะถันมาก เช่น ใช้ลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิง ส่วนสถานที่ที่จะมีก๊าซพิษหรือไอกรดไนโตรเจนไดออกไซด์ได้แก่ โรงงานปุ๋ย ผลิตสารเคมี วัตถุระเบิด งานโลหะและงานเชื่อม.

ตารางแสดงสถานที่ที่มีโลหะหนักประเภทต่างๆ
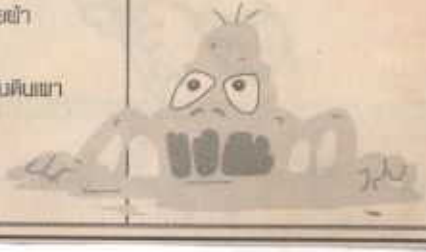
ตะกั่วอนินทรีย์	สารหนู	แคดเมี่ยม
1. โรงถลุงแร่ตะกั่ว	1. โรงงานผลิตสารกำจัดศัตรูพืช	1. โรงงานผลิตโลหะผสมโครเมี่ยม
2. เหมืองแร่ตะกั่ว	2. โรงงานหลอมโลหะ	2. โรงงานชุบโลหะ
3. โรงงานผลิตแบตเตอรี่รถยนต์	3. โรงงานถลุงแร่	3. โรงงานเชื่อมโลหะ
4. โรงงานผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์	4. โรงงานผลิตโลหะผสม	4. โรงงานอุตสาหกรรมรถยนต์
5. โรงงานผลิตเครื่องประดับโลหะ	5. โรงงานผลิตสีย้อม	5. โรงงานฟอกหนัง
6. อู่ซ่อมเรือ ซ่อมรถยนต์	6. โรงงานผลิตน้ำยากันมอดเนื้อไม้	6. โรงงานย้อมผ้า
7. โรงงานอุตสาหกรรมสี	7. โรงงานพิมพ์ลายผ้า	
8. โรงงานอุตสาหกรรมผลิตท่อแผ่นโลหะ, ชุบโลหะ	8. โรงงานชุบโลหะ	
9. โรงพิมพ์, หล่อตัวพิมพ์	9. โรงงานเครื่องเบ็ดเตล็ด	
10. โรงงานผลิตกระสุนปืน